

Themabijeenkomst Verbinding gemeente/inwoner, veiligheid, kwaliteit openbare ruimte

5 oktober 2020 van 19:00 – 21:00

Redactieteam: Laura Been (Weusthuis & Partners) Jacoba Talma, Lana Span, Ina Witteveen (gemeente Noardeast-Fryslân)

Ervaringsdeskundigen:

- Tita Jeppes Dorpsbelang Marrum
- Esther Hilderink DOM Kollum
- Fokke Jansma Kollum
- Arnoud Haisma Dorpsbelang Holwerd
- Janneke Neef DOM / Dorpsbelang Niawier
- Marcel Steegstra Dorpsbelang Ferwert
- Johan Wijnsma Wijkraad Binnenstad
- Robin Inpijn VVN
- Titus Sijmonsma Doarpswurk

Raadsleden:

- Lysbeth Vellinga (CU)
- S.K. Dijkstra (griffier)
- D. Ferwerda (VVD)
- H. Jouta (FNP)

Verbinding inwoners en gemeente

Hoe willen mensen verbonden zijn met de gemeente?

- Voorheen waren er korte lijnen met de ambtenaren en bestuurders (bij de voormalige drie gemeenten met drie gemeentehuizen). Het kost tijd om nieuwe netwerken op te bouwen met bestuurders en ambtenaren. Een bestuur van dorpsbelang/wijkraad heeft belang bij een ambtelijk netwerk die ze snel bereiken kunnen of in kunnen schakelen bij vragen of wensen.
- Fysieke afstand (minder gemeentehuizen) hoeft niet te betekenen dat je dan minder goed bereikbaar bent. Inwoners hebben behoefte aan korte lijnen met de gemeente en snelle beantwoording van hun vragen. Als de beantwoording meer tijd nodig heeft, meld dit dan! Helemaal niets horen geeft onvrede en vergroot de afstand.
- De ambtelijke organisatie moet benaderbaar, bereikbaar en vooral meedenkend zijn.
- Het bereiken van inwoners via de lokale krant is niet altijd voldoende: deze kranten worden niet overal bezorgd. Tip: denk als gemeente na over andere vormen van informeren richting inwoners.

- Heb aandacht voor gevoelens van inwoners en laat je als organisatie niet te veel leiden door objectieve cijfers van onderzoeken. Inwoners voelen zich hierdoor niet gehoord door de overheid.

Deskundigen zeggen: ga het gesprek aan. Waar willen inwoners en dorpen met de gemeente over in gesprek zijn en hoe? (generiek beleid of maatwerk)

- De rol van de overheid is veranderd de afgelopen jaren. Van een overheid die alles voor je regelt, naar een overheid die steeds meer vraagt van haar inwoners: denk aan het sociaal beleid, veranderingsprocessen zoals de energietransitie. Dit vraagt een omslag bij de gemeente, maar ook bij de inwoners. Ga open en transparant met elkaar deze uitdaging aan.
- Het betrekken van individuele inwoners bij gemeentelijke beleidsonderwerpen (generiek beleid) is lastig.
Inwoners praten vaak mee als het onderwerp hen persoonlijk raakt (maatwerk). Dit zien de bestuursleden ook op dorps- of wijkniveau.
- Niet iedereen is geïnteresseerd in de politiek en de overheid.
Bij een groot belang of bij iets wat raakt weet een inwoner vaak wel de juiste ingang te vinden bij de gemeente.
- Zijn besturen van dorpsbelangen/wijkraden de spreekbuis voor hun dorp of wijk? Dit vinden sommigen een lastige kwestie.

Wat hebben dorpen/inwoners nodig om die nieuwe rol in te vullen?

- Vraag dorpen/inwoners mee te denken bij de start van het maken van nieuw beleid. Dit maakt inwoners duidelijk hoe beleid tot stand komt en vak ambtenaren krijgen inzicht in hoeverre het beleid wel of niet past bij de dorpen.
- Zorg voor heldere communicatie: vermijd vakjargon. Niet iedereen begrijpt woorden als visie en beleid.
- Maak het contact met de gemeente zo laagdrempelig mogelijk; kom ook naar de inwoners toe, bv. door het inzetten van de Oanhekker. Het is wel belangrijk om daadwerkelijk iets te doen met de input die je krijgt vanuit de inwoners!
- De Oanhekker is minder geschikt voor input voor generiek beleid, zoals een visie.
- Werk samen met dorpsbelangen/wijkraden bij het nadenken over het betrekken van inwoners.

Wat voor rol kunnen de dorpencoördinatoren hierin hebben?

- De dorpencoördinator moet het oliemannetje zijn en geen boodschapper of doorgeefluik. Een verbinder tussen gemeente en dorpen/wijken. De dorpen binnen de gemeente zijn niet gelijk; de culturen zijn verschillend. Soms vraagt dit een andere aanpak. De dorpencoördinator kan deze verschillen vertalen richting de gemeente. Verder kunnen zij intern en extern aangeven wat er speelt.
- Doarpswurk benadrukt dat draagvlak binnen de gemeentelijke organisatie belangrijk is voor het functioneren van dorpencoördinatoren. Ze zouden meegenomen moeten worden bij het bepalen van de koers van de organisatie.
- Het zou fijn zijn als een dorpencoördinator een mooie rol kan spelen in de dorpen bij het helpen te ontdekken wat voor dorp zij zijn of willen zijn. Bijvoorbeeld bij de woonvisie: wat betekent dit voor een dorp.

Is een DOM-werkwijze een goede manier om het nieuwe samenspel tussen inwoners en overheid vorm te geven? Wat is de meerwaarde van een DOM? Zijn er nog andere manieren denkbaar?

- Een DOM-werkwijze is een goede manier van samenwerken; maar deze samenwerking is nog niet op orde. Er zijn nog veel verbeterpunten waar we de komende tijd mee aan de slag moeten.

Kwaliteit openbare ruimte en effect op het gevoel van veiligheid van mensen.

Burgers geven aan graag een verbetering te willen zien van het onderhoud. Gemeente heeft minder middelen om onderhoud te verzorgen, dit vraagt om keuzes. Welke oplossingsrichtingen ziet u? Kunnen inwoners zelf iets betekenen in het onderhoud? En wat hebben ze daarvoor nodig?

- Er is een heel mooi instrument "Right to challenge". Een groep burgers kunnen dan aangeven dat zij iets goedkoper kunnen doen. Het budget wat de gemeente inzet voor een bepaalde onderhoudstaak gaat dan naar deze groep. Zij nemen dan de taak over van de gemeente. Het is wel belangrijk dat de gemeente hier beleid op maakt: welke kaders worden meegegeven aan inwoners, wie organiseert dit etc.
- In voormalig Ferwerderadiel heeft een beheerstichting de sportvelden onderhouden, in plaats van een professionele organisatie of de gemeente zelf. Heb meer vertrouwen in je inwoners en ga het gesprek hierover aan; dit kan met dorpsbelangen of plaatselijke verenigingen.

- Eén dorp geeft aan dat niet alleen de gemeente betrokken is bij onderhoud groen, maar ook andere instanties, zoals Staatsbosbeheer. De communicatie met Staatsbosbeheer is moeilijk. Het dorp wil wel aan de slag met het onderhoud, maar krijgt dit bij deze instantie niet voor elkaar.

Veiligheid: welke oplossing zie je in de ruimtelijke inrichting om de veiligheidsbeleving te verbeteren? Denk ook aan de relatie met onderhoud: een rommelige omgeving geeft bij sommigen een onveilig gevoel.

- Het gebied van deze gemeente bestaat uit veel kleine kernen met lange, open stukken. Inwoners ervaren dit ook zo. Hierdoor voelen ze zich niet veilig: op de fiets, maar ook niet in de auto. Deze lange wegvakken zijn lastig in te richten. Door een goede inrichting van de wegen kun je het rijgedrag van inwoners beïnvloeden. Een goede aanpak hiervoor is om het gesprek met elkaar aan te gaan. Luister goed naar de inwoners en neem gevoelens van onveiligheid serieus (subjectieve veiligheid) en laat je niet alleen leiden door resultaten van onderzoeken (objectieve veiligheid).
- Verder is het goed om als dorp met elkaar in gesprek te gaan over gedragsverandering. Inwoners motiveren om hun gedrag niet alleen aan te passen omdat het nu eenmaal moet van de overheid, maar voor het verbeteren van hun eigen leefomgeving en hun eigen dorpsgenoten. In deze boodschap zit meer kracht.
- Voor een bestuur van dorpsbelang of wijkraad is het belangrijk dat je gehoord wordt en succes hebt, om je dorp of wijk in beweging te krijgen.
- De opgave is hierbij de inwoner serieus te nemen en een professionele opvolging hierin. Als de gemeente hiervoor open staat kan je hier veel informatie uit krijgen.

Zijn er specifieke routes of plekken die in je opkomen als we het over (on)veiligheid hebben?

- Kruising Provinciale weg (Oosternijkerk-Niawier): basisschoolleerlingen moeten hier de provinciale weg (80 km-weg) oversteken om naar school te kunnen. Ouders/school/leerlingen ervaren deze kruising als onveilig.

Reflectie raadsleden:

- de gemeentelijke website gebruiken voor contactgegevens en contact op te nemen indien nodig.

- de Oanheakker vaker inzetten voor het ophalen of delen van informatie. Dit zou de verbinding tussen inwoners en gemeente kunnen verbeteren, naast het organiseren van bijeenkomsten/informatieavonden.